

Súd: Okresný súd Bratislava I
Spisová značka: 11C/77/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1114220834
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 02. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jeannette Hajdinová
ECLI: ECLI:SK:OSBA1:2016:1114220834.4

Rozhodnutie

Okresný súd Bratislava I pred sudkyňou JUDr. Jeannette Hajdinovou v právnej veci navrhovateľa: I. H., narodený X.XX.XXXX, bytom v E., B. XX, zastúpeného advokátom JUDr. Stanislavom Jakubčíkom, so sídlom v Bratislave, Kutlíkova 17, proti odporcovi: Slovenská republika zastúpená Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Župné námestie 13, o náhradu škody v sume 1.111,50 € s príslušenstvom a o náhradu nemajetkovej ujmy v sume 16.885,- € s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Odporca je p o v i n n ý zaplatiť navrhovateľovi náhradu škody v sume 701,72 € a náhradu nemajetkovej ujmy v sume 3.000,- € do tridsiatich dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Vo zvyšku súd návrh na začatie konania z a m i e t a .

Odporca je p o v i n n ý zaplatiť navrhovateľovi náhradu trov konania v sume 796,47 €, z toho za zaplatený súdny poplatok v sume 20,- € a za trovy právneho zastúpenia v sume 776,47 €, na účet jeho právneho zástupcu JUDr. Stanislava Jakubčíka vedený vo VÚB, a.s., IBAN: E. XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX, do tridsiatich dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ sa návrhom na začatie konania zo dňa 14.7.2014, doručeným Okresnému súdu Bratislava I dňa 16.7.2014, domáha od odporcu zaplata náhrady škody v sume 1.111,50 € a náhrady nemajetkovej ujmy v sume 16.885,- € podľa zákonov č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom v znení účinnom do 30.6.2004 (ďalej len zákon č. 58/1969 Zb.) a č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon č. 514/2003 Z.z.). Uviedol, že uznesením Ministerstva vnútra SR, Úradu inšpekčnej služby Policajného zboru, Inšpekčného odboru Bratislava č. UIS-115/IBA-PO-2004 zo dňa 11.6.2004 bolo voči nemu vznesené obvinenie pre trestný čin pytliactva podľa § 181d ods. 1 Trestného zákona; proti uzneseniu podal sťažnosť, ktorá bola zamietnutá. Vojenská obvodová prokuratúra Bratislava proti nemu podala obžalobu, o ktorej rozhodol Okresný súd Bratislava III trestným rozkazom sp. zn. 2T/142/2004 zo dňa 28.1.2005, tak že ho uznal vinným zo spáchania trestného činu pytliactva a uložil mu peňažný trest v sume 663,88 € (20.000,- Sk). Proti trestnému rozkazu podal odpor. Okresný súd Bratislava III ho rozsudkom sp. zn. 2T/142/2004 zo dňa 23.10.2007 opäť uznal vinným zo spáchania trestného činu pytliactva. Krajský súd v Bratislave uznesením sp. zn. 5To/102/2008 zo dňa 20.11.2008 zrušil rozsudok prvostupňového súdu sp. zn. 2T/142/2004 zo dňa 23.10.2007 a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Okresný súd Bratislava III ho následným rozsudkom č.k. 2T/142/2004-330 zo dňa 14.6.2012 oslobodil spod obžaloby. Prokurátor Okresnej prokuratúry Bratislava III zobral späť odvolanie proti oslobodzujúcemu rozsudku a rozsudok prvostupňového súdu č.k. 2T/142/2004-330 zo dňa 14.6.2012 nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 20.8.2012. Oslobodenie spod obžaloby je podľa jeho názoru potrebné chápať ako zrušenie uznesenia o vznesení obvinenia č. UIS-115/IBA-PO-2004 zo dňa

11.6.2004 pre nezákonnosť. Poukázal na rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 Cdo 194/2010 zo dňa 30.5.2011, sp. zn. 1 Cdo 53/1993 zo dňa 28.6.1993.

Navrhovateľ si uplatňuje v súvislosti s nezákonným uznesením o vznesení obvinenia č. UIS-115/IBA-PO-2004 zo dňa 11.6.2004 náhradu majetkovej aj nemajetkovej ujmy. Majetkovú ujmu predstavujú trovy právneho zastúpenia v trestnom konaní v sume 1.111,50 €. Napriek tomu, že zákon č. 58/1969 Zb. neobsahuje ustanovenia o náhrade nemajetkovej ujmy, uplatňuje si aj náhradu nemajetkovej ujmy v sume 16.885,- €, a to podľa čl. 46 ods. 3 Ústavy SR. Náhradu nemajetkovej ujmy si uplatňuje aj v súvislosti s celkovou dobou trestného stíhania, ktorá trvala viac ako osem rokov a doba od vydania trestného rozkazu po vyhlásenie oslobodzujúceho rozsudku presahuje sedem rokov. Za tento čas sa skutočnosť, že bol obvineným, obžalovaným a uznaným za vinného negatívne premietla do jeho života. V čase vznesenia obvinenia bol príslušníkom Policajného zboru, v čase vyhlásenia odsudzujúceho rozsudku v aktívnej službe vyše 20 rokov. Po vznesení obvinenia sa ho kolegovia začali strániť, ohovárať a bol nútený zo zamestnania odísť. Bol v strese, pretože nevedel, či mu vznikne nárok na výsluhový dôchodok. Nakoniec mu bol priznaný výsluhový dôchodok, no prišiel o možnosť jeho zvýšenia. Bol tiež vášnivým poľovníkom, získal množstvo ocenení za športovú strelbu. Po začatí trestného stíhania mu nebola predĺžená platnosť zbrojného preukazu a rozhodnutím Okresného riaditeľstva PZ Bratislava II č. ORP-46/SSS-SC.04-II. zo dňa 27.8.2004 mu bola predbežným opatrením nariadená povinnosť odovzdať zbraň, strelivo a preukaz zbrane. Nemohol sa už venovať svojmu celoživotnému hobby - poľovníctvu. Trestné stíhanie malo negatívny vplyv na jeho povesť, súkromný, rodinný a pracovný život. Následky nezákonného rozhodnutia znáša doteraz, pretože aj v súčasnosti je nútený vynakladať enormné úsilie, aby zmiernil dôsledky jeho diskreditácie v profesionálnom a rodinnom živote.

Odporca v písomnom vyjadrení navrhol návrh na začatie konania zamietnuť. Polemizoval o existencii nezákonného rozhodnutia a poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave č.k. 8Co/251/2010-103 zo dňa 22.5.2012 a uznesenie Ústavného súdu SR č.k. I.ÚS 548/2012-13 zo dňa 7.11.2012. V prípade, že nebolo preukázané porušenie základných zásad trestného konania vyjadrených v § 2 Trestného poriadku vyšetrovateľom alebo policajným orgánom a išlo o štandardný postup policajného orgánu a orgánov činných v trestnom konaní v medziach zákona, pričom uznesenie o vznesení obvinenia nebolo zrušené ako nezákonné, nemožno pri posudzovaní nároku na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím vychádzať len z dôsledkov konania bez prihliadnutia na osobitné okolnosti konkrétnej trestnej veci. Poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1 Cdo 64/2008 zo dňa 30.9.2009. Základom pre vznesenie obvinenia v predmetnej veci bola skutočnosť, že navrhovateľ sa mal dopustiť trestného činu pyliactva, konal minimálne v nepriamom úmysle - s prihliadnutím na použitie nevhodnej zbrane, nezapísania do knihy návštev, nepreverenie si palebného priestoru diaľničného odľišenia stavby tela zvierat, blízky výskyt krmelca. Navrhovateľ ako dlhoročný poľovník vedel, že svojím konaním môže porušiť alebo ohroziť záujem chránený trestným zákonom a pre prípad, že ich spôsobí, bol s tým uzročený. Skutok sa stal v decembri, viditeľnosť bola dobrá, anatomický rozdiel medzi srnou a líškou je dosť veľký. Podľa jeho názoru ide minimálne o nevedomú nedbanlivosť, a teda navrhovateľ si svojím konaním zavinil vznesenie obvinenia. Skutočnosti, ktoré boli zistené v čase začatia trestného stíhania, tvorili dostatočný podklad na vznesenie obvinenia voči navrhovateľovi. Navrhovateľ nepreukázal vznik majetkovej ujmy (výpis z účtu, potvrdenie o zaplatení žalovanej sumy) ani účelnosť vynaložených trov právneho zastúpenia v trestnom konaní. Podľa názoru odporcu nie je možné ani extenzívnym výkladom ustanovení § 20 zákona č. 58/1969 Zb., § 442 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len OZ alebo Občiansky zákonník) dospieť k záveru, že podľa zákona č. 58/1969 Zb. možno priznať náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Navrhovateľ ukončil služobný pomer príslušníka Policajného zboru na vlastnú žiadosť. Výška nemajetkovej ujmy je neobjasnená, nešpecifikovaná a nepreukázaná. Možnosť priznania úrokov z omeškania pri peňažnom zadost'učinení neprichádza do úvahy, lebo právo na tento druh zadost'učinenia nie je majetkovou pohľadávkou zo záväzkového právneho vzťahu (§ 121 ods. 3 OZ).

Okresný súd Bratislava I ako súd vecne príslušný podľa § 9 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len OSP) rozhodol na pojednávaní dňa 24.2.2016 v prítomnosti navrhovateľa, jeho právneho zástupcu a povereného zástupcu odporcu. Súd na pojednávaní vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľa, vyjadrením odporcu, výsluchom svedkyne Alžbety Vinczeovej, listinnými dôkazmi: spis Okresného súdu Bratislava III sp. zn. 2T/142/2004, žiadosť navrhovateľa o predbežné prerokovanie nároku zo dňa 19.11.2013, reakcia Ministerstva spravodlivosti SR na žiadosť navrhovateľa o predbežné prerokovanie nároku, špecifikácia úkonov právnych služieb v

trestnom konaní v sume 1.111,50 €, sťažnosť proti uzneseniu č. UIS-115/IBA-PO-2004 zo dňa 11.6.2004, žiadosť navrhovateľa o preskúmanie postupu policajného orgánu zo dňa 25.6.2004, rozhodnutie Okresného riaditeľstva Policajného zboru Bratislava II č. ORP-16/SSS-SC-04-II zo dňa 27.8.2004, obžaloba sp. zn. OPv 127/04 zo dňa 14.9.2004, trestný rozkaz Okresného súdu Bratislava III č. k. 2T/142/2004-161 zo dňa 28.1.2005, odpor proti trestnému rozkazu zo dňa 10.2.2005, rozsudok Okresného súdu Bratislava III č. k. 2T/142/2004-253 zo dňa 23.10.2007, uznesenie Krajského súdu v Bratislave č. k. 5To/102/2008-264 zo dňa 20.11.2008, rozsudok Okresného súdu Bratislava III č.k. 2T/142/2004-330 zo dňa 14.6.2012, faktúra č. 81/12 zo dňa 19.9.2012, príkazná zmluva o poskytnutí právnej pomoci zo dňa 13.9.2004, výpis z účtu právneho zástupcu navrhovateľa zo dňa 21.9.2012. Na základe vykonaného dokazovania súd ustálil nasledovný skutkový stav:

Uznesením Ministerstva vnútra SR, Úradu inšpekčnej služby Policajného zboru, Inšpekčného odboru Bratislava č. UIS-115/IBA-PO-2004 zo dňa 11.6.2004 bolo voči navrhovateľovi vznesené obvinenie pre trestný čin pytliactva podľa § 181d ods. 1 Trestného zákona, lebo na podklade zistených skutočností bol dostatočne odôvodnený záver, že ako člen poľovníckeho združenia Čandal Tureň neoprávnene zasiahol do výkonu práva poľovníctva tým, že v presne nezistenom čase v ranných hodinách dňa 28.12.2003 v poľovníckom revíri Čandal Tureň s označením č. 2 pri malom Dunaji ulovil srnu v čase jej ochrany, a to tým spôsobom, že na ňu vystrelil brokovnicou vo vzdialenosti asi 35 m, čím poškodenému poľovníckemu združeniu Čandal Tureň spôsobil zatiaľ nevyčíslenú škodu.

Navrhovateľ aj jeho obhajca podali proti uzneseniu č. UIS-115/IBA-PO-2004 zo dňa 11.6.2004 sťažnosť, o ktorej rozhodla Vyššia vojenská prokuratúra uznesením č. OPv 127/04, VPt 132/04-3 zo dňa 30.7.2004 tak, že ju zamietla ako nedôvodnú.

Navrhovateľ dňa 25.6.2004 žiadal prokurátora o preskúmanie postupu policajného orgánu. Prokurátor Vojenskej obvodovej prokuratúry mu oznámil, že úkony boli realizované v súlade s Trestným poriadkom a v postupe policajného orgánu nezistil žiadne závady.

Prokurátor Vojenskej obvodovej prokuratúry podal na navrhovateľa dňa 14.9.2004 obžalobu č. OPv 127/04 pre skutok založený na tom základe, že dňa 28.12.2003 v presne nezistenom čase od 7.00 hod. do 8.00 hod. ako člen poľovníckeho združenia Čandal Tureň s označením č. 2 pri malom Dunaji neoprávnene ulovil srnu v čase jej ochrany tým spôsobom, že na ňu vystrelil s brokovnicou, ktorou bolo zakázané loviť srnu, a to zo vzdialenosti približne 35 m, trafil ju do prednej časti tela a krku, ktorú usmrtil, čím poškodenému poľovníckemu združeniu Čandal Tureň spôsobil škodu. Obžaloba bola pôvodne doručená na Okresný súd Bratislava II dňa 20.9.2014 a neskôr postúpená na Okresný súd Bratislava III uznesením sp. zn. 3T/93/2004 zo dňa 29.9.2004.

Okresný súd Bratislava III rozhodol trestným rozkazom č.k. 2T/142/2004-161 zo dňa 28.1.2005 a navrhovateľa uznal vinného zo spáchania trestného činu pytliactva podľa § 181d ods. 1 Trestného zákona a odsúdil ho k peňažnému trestu v sume 663,88 € (20.000,- Sk) a trestu zákazu činnosti spočívajúcemu v zákaze výkonu práva poľovníctva po dobu piatich rokov. Pre prípad zmarenia peňažného trestu mu súd uložil náhradný trest odňatia slobody v trvaní dva mesiace.

Po podanom odpore proti trestnému rozkazu Okresný súd Bratislava III rozsudkom č.k. 2T/142/2004-253 zo dňa 23.10.2007 uznal navrhovateľa za vinného zo spáchania trestného činu pytliactva podľa § 181d ods. 1 Trestného zákona a odsúdil ho k peňažnému trestu v sume 331,94 € (10.000,- Sk). Pre prípad zmarenia peňažného trestu mu uložil náhradný trest odňatia slobody v trvaní jeden mesiac.

Krajský súd v Bratislave uznesením č.k. 5To/102/2008-264 zo dňa 20.11.2008 zrušil rozsudok Okresného súdu Bratislava III č.k. 2T/142/2004-253 zo dňa 23.10.2007 v celom rozsahu a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Uviedol, že súd prvého stupňa procesnoprávne pochybil, keď po tom ako vypočul svedka G.. D. V. na hlavnom pojednávaní, ho neskôr v tom istom trestnom konaní ustanovil do konania ako znalca.

Okresný súd Bratislava III po vrátení veci z odvolacieho súdu ustanovil do konania znalca B.. G. H. (uznesenie č.k. 2T/142/2004-279 zo dňa 14.1.2009) a znalecký ústav: Kriminálny a expertízny ústav Policajného zboru (uznesenie č.k. 2T/142/2004-313 zo dňa 16.2.2010). Rozsudkom č.k. 2T/142/2004-330 zo dňa 14.6.2012, ktorý nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 13.8.2012,

oslobodil navrhovateľa spod obžaloby pre skutok, ktorého sa mal dopustiť na tom skutkovom základe, že dňa 28.12.2003 v presne nezistenom čase od 7.00 hod. do 8.00 hod. ako člen poľovníckeho združenia Čandal Tureň s označením č. 2 pri malom Dunaji neoprávnene ulovil srnu v čase jej ochrany tým spôsobom, že na ňu vystrelil brokovnicou, ktorou bolo zakázané loviť srnu, a to zo vzdialenosti približne 35 m, trafil ju do prednej časti tela a krku, ktorú usmrtil, čím poškodenému poľovníckemu združeniu Čandal Tureň spôsobil škodu, pretože skutok nie je trestným činom (§ 226 písm. b/ Trestného poriadku). V odôvodnení oslobodzujúceho rozsudku Okresný súd Bratislava III uviedol, že nebolo preukázané, že sa stal skutok, pre ktorý bol navrhovateľ stíhaný.

Prokurátor Okresnej prokuratúry Bratislava III sa voči rozsudku odvolal, no neskôr odvolanie zobrať späť. Okresný súd Bratislava III uznesením č.k 2T/142/2004-344 zo dňa 20.8.2012 zobrať späť zatie odvolania na vedomie.

Okresný súd Bratislava III v konaní sp. zn. 2T/142/2004 určil viacero hlavných pojednávaní:

- 26.4.2005 (na ktorom bol vypočutý navrhovateľ, svedok G. M., K. T.Š., A. H. a A. G.),
- 14.6.2005 (odročené, pretože sa nedostavil svedok G.. D. V.),
- 22.9.2005 (odročené, pretože sa nedostavil svedok G.. D. V.),
- 8.11.2005 (odročené, pretože sa nedostavil obhajca navrhovateľa; svedok G.. D. V. prišiel na hlavné pojednávanie),
- 24.1.2006 (odročené, pretože sa nedostavil prokurátor; navrhovateľ, jeho obhajca aj svedok G.. D. V. na hlavné pojednávanie prišli),
- 21.3.2006 (odročené, pretože sa nedostavil obhajca navrhovateľa; navrhovateľ aj svedok G.. D. V. prišli na hlavné pojednávanie),
- 27.4.2006 (odročené, pretože sa nedostavil svedok G.. D. V.; navrhovateľ, jeho obhajca aj prokurátor na hlavné pojednávanie prišli),
- 20.6.2006 (odročené, pretože navrhovateľ bol práceneschopný; na hlavné pojednávanie neprišli navrhovateľa, jeho obhajca ani svedok G.. D. V.),
- 19.9.2006 (bol vypočutý svedok G.. D. V., do konania bol ustanovený znalec G.. D. V. a hlavné pojednávanie bolo odročené na neurčito),
- 11.9.2007, ktoré bolo vytýčené až po doručení znaleckého posudku G.. D. V. č. 1294/2007 zo dňa 30.5.2007 (hlavné pojednávanie bolo odročené z dôvodu práceneschopnosti obhajcu navrhovateľa),
- 23.10.2007 (bol vypočutý znalec G.. D. V. a vyhlásený odsudzujúci rozsudok č.k. 2T/142/2004-253 zo dňa 23.10.2007),
- 16.2.2010, ktoré bolo vytýčené po zrušení odsudzujúceho rozsudku uznesením krajského súdu č.k. 5To/102/2008-264 zo dňa 20.11.2008, po ustanovení znalca B.. G.K. H. uznesením č.k. 2T/142/2004-279 zo dňa 14.1.2009, po doručení znaleckého posudku B.. G. H. č. 2/2009 zo dňa 14.12.2009 (na hlavnom pojednávaní bol vypočutý znalec B.. G. H.; hlavné pojednávanie bolo odročené na neurčito z dôvodu ustanovenia do konania znaleckého ústavu: Kriminalistický a expertízny ústav Policajného zboru uznesením č.k. 2T/142/2004-313 zo dňa 16.2.2010),
- 14.6.2012, ktoré bolo vytýčené po doručení znaleckého posudku Kriminalistického a expertízneho ústavu Policajného zboru č. PPZ-KEU-BA-EXP-2012/3983 zo dňa 10.5.2010 (na hlavnom pojednávaní bol vyhlásený oslobodzujúci rozsudok).

Vec sa nachádzala na Krajskom súde v Bratislave od 5.11.2008 do 14.1.2009.

Ustanovení znalci vypracovávali znalecký posudok od 11.11.2006 do 1.6.2007 (G.. D. V.), od 27.1.2009 do 17.12.2009 (B.. G. H.) a od 13.3.2012 do 16.5.2012 (Kriminalistický a expertízny ústav Policajného zboru); teda spolu jeden rok, sedem mesiacov a 15 dní.

Navrhovateľ počas trestného konania nebol vo väzbe, vo výkone trestu odňatia slobody, nebol ani inak pozbavený osobnej slobody, nenamietal prietiahy v konaní pred Okresným súdom Bratislava III u predsedu tohto okresného súdu, ani na Ústavnom súde SR.

Navrhovateľ výpisom z účtu svojho obhajcu JUDr. Stanislava Jakubčíka preukázal, že mu dňa 21.9.2012 zaplatil trovy obhajoby v trestnom konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava III pod sp. zn. 2T/142/2004 v sume 701,72 €. Zvyšnú sumu trov obhajoby nepreukázal žiadnym listinným (účtovným) dôkazom.

Rozhodnutím Okresného riaditeľstva PZ Bratislava II č. ORP-46/SSS-SC.04-II. zo dňa 27.8.2004 bolo nariadené predbežné opatrenie, ktorým navrhovateľovi ako držiteľovi zbrojného preukazu č. XXXXXX s oprávnením na nosenie zbrane a streliva na ochranu osoby a majetku na držanie zbrane a streliva na poľovné účely, držanie zbrane a streliva na zberateľské účely, uložil povinnosť podľa § 28 ods. 1 písm. g/ zákona č. 190/2003 Z.z. o strelných zbraniach a strelive a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov odovzdať zbrojný preukaz, zbraň, strelivo a preukaz zbrane, ak bolo proti nemu začaté trestné stíhanie za trestný čin uvedený v § 19 ods. 1 písm. a/ citovaného zákona do úschovy Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Senci zbrojný preukaz č. XXXXXX do sedem dní odo dňa obdržania rozhodnutia o predbežnom opatrení, do doby právoplatného ukončenia trestného konania.

Slovenský poľovnícky zväz - Poľovnícke združenie Čandal Tureň na výborových schôdzach dňa 7.1.2004, 12.1.2004 a 13.1.2004 prerokovalo disciplinárny priestupok navrhovateľa. Poľovný hospodár K. T. informoval členov výboru, že dňa 28.12.2003 asi o 9.30 hod. mu volal navrhovateľ a oznámil mu, že ráno vyšiel na postriežku na líšku. V kroví za sebou dvakrát počul, že sa tam hýbe líška. Báł sa otočiť, aby ju nevyplašil. Keď mu líška z krovia vyšla, vystrelil na ňu brokovnicou asi na 35 m, ale namiesto líšky zastrelil srnu. Výstrel počuli aj dvaja členovia poľovníckeho združenia A. H. a A. G. a pýtali sa navrhovateľa, či niečo zastrelil. Povedal im, že namiesto líšky zastrelil srnu; odišli s ním na miesto, kde sa to stalo. Zistili, že navrhovateľ strieľal na 15 až 20 krokov a divinu priniesol k poľovnému hospodárovi, svoj čin telefonicky nahlásil predsedovi poľovníckeho združenia G. M.. Navrhovateľ na mimoriadnej členskej schôdzi dňa 13.1.2004 svoj čin oľutoval, nemal v úmysle uloviť srnu, ale líšku a uvedomoval si, že urobil chybu. Výbor poľovníckeho združenia dospel k záveru, že oznámia priestupok navrhovateľa na OO PZ v Senci a po vyriešení prípadu členská schôdza rozhodne o ďalšom postupe. Členská schôdza po skončení trestného stíhania navrhovateľa neprijala žiadne opatrenia.

Svedkyňa K. H. je manželkou navrhovateľa a uviedla, že v dôsledku trvania trestného konania navrhovateľ stratil hobby - poľovníctvo - a v súčasnosti sa venuje len rybárstvu. Zmenil sa mu aj okruh priateľov; priatelia z oblasti poľovníctva s ním prestali komunikovať. Znížil sa jeho príjem, pretože opustil prácu policajta a v súčasnosti pracuje v novinovom stánku. Dočasne sa zhoršili aj ich vzťahy v rodine, hrozil im rozvod, no vzhľadom na starostlivosť o tri deti sa snažili manželstvo udržať. Navrhovateľ bol v čase trestného konania nervózný, podráždený a bolo ťažké s ním komunikovať. Deti veľmi citlivo vnímali správanie navrhovateľa.

Navrhovateľ dňa 19.11.2013 požiadal Ministerstvo spravodlivosti SR o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody v sume 1.111,50 € a náhradu nemajetkovej ujmy v sume 16.885,- €. Ministerstvo spravodlivosti SR žiadosti navrhovateľa nevyhovelo.

Uznesenie Ministerstva vnútra SR, Úradu inšpekčnej služby Policajného zboru, Inšpekčného odboru Bratislava č. UIS-115/IBA-PO-2004 zo dňa 11.6.2004 o vznesení obvinenia voči navrhovateľovi pre trestný čin pytlactva bolo vydané za účinnosti zákona č. 58/1969 Zb., preto sa na náhradu škody a náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej nezákonným rozhodnutím vzťahuje zákon č. 58/1969 Zb. (§ 27 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z.).

Navrhovateľ odvodzuje svoj nárok na náhradu nemajetkovej ujmy aj od prietahov v konaní pred Okresným súdom Bratislava III, ktoré trvalo od 29.9.2004 do 13.8.2012, teda za účinnosti zákona č. 514/2003 Z.z., pretože sa na náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Bratislava III vzťahujú ustanovenia zákona č. 514/2003 Z.z. (§ 27 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z.). V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že trestné konanie navrhovateľa sa právoplatne skončilo dňa 13.8.2012, teda pred nadobudnutím účinnosti zákona č. 412/2012 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon č. 412/2012 Z.z.).

Podľa § 1 ods. 1, ods. 2 zákona č. 58/1969 Zb. štát zodpovedá za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím, ktoré v občianskom súdnom konaní a v konaní pred štátnym notárstvom, v správnom konaní, ako aj v konaní pred miestnym ľudovým súdom, a ďalej v trestnom konaní, pokiaľ nejde o rozhodnutie o väzbe alebo treste, vydal štátny orgán alebo orgán štátnej organizácie (ďalej len "štátny orgán"). Štát zodpovedá taktiež za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím orgánu spoločenskej organizácie vydaným pri plnení úloh štátneho orgánu, ktoré na túto organizáciu prešli (ods. 1). Zodpovednosti podľa odseku 1 sa nemožno zbaviť (ods. 2).

Podľa § 2 zákona č. 58/1969 Zb. právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím majú tí, ktorí sú účastníkmi konania a boli poškodení nezákonným rozhodnutím vydaným v tomto konaní.

Podľa § 3 zákona č. 58/1969 Zb. ak nejde o prípady hodné osobitného zreteľa, možno nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím priznať len vtedy, ak účastník využil možnosť podať proti nezákonnému rozhodnutiu odvolanie, rozklad, námietky, odpor alebo sťažnosť.

Podľa § 18 ods. 1, ods. 2 zákona č. 58/1969 Zb. štát zodpovedá za škodu spôsobenú v rámci plnenia úloh štátnych orgánov a orgánov spoločenskej organizácie uvedených v § 1 ods. 1 nesprávnym úradným postupom tých, ktorí tieto úlohy plnia (ods. 1). Zodpovednosť podľa odseku 1 sa nemožno zbaviť (ods. 2).

Podľa čl. 5 ods. 5 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ktorý bol publikovaný v Zbierke zákonov SR pod č. 209/1992 Zb. vo forme oznámenia Federálneho ministerstva zahraničných vecí ČSFR (ďalej len Dohovor) každý, kto bol obeťou zatknutia alebo zadržania v rozpore s ustanoveniami tohto článku, má nárok na odškodnenie.

Podľa čl. 46 ods. 3, ods. 4 Ústavy SR každý má právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu či orgánu verejnej správy alebo nesprávnym úradným postupom (ods. 3). Podmienky a podrobnosti o súdnej a inej právnej ochrane ustanoví zákon (ods. 4). Podľa čl. 51 ods. 1 Ústavy SR domáhať sa práv uvedených v čl. 35, 36, 37 ods. 4, čl. 38 až 42 a čl. 44 až 46 tejto ústavy sa možno len v medziach zákonov, ktoré tieto ustanovenia vykonávajú.

Podľa čl. 50 ods. 3 Ústavy SR obvinený má právo, aby mu bol poskytnutý čas a možnosť na prípravu obhajoby a aby sa mohol obhajovať sám alebo prostredníctvom obhajcu.

Podľa § 9 ods. 1, ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení účinnom do 31.12.2012 (pred nadobudnutím účinnosti zákona č. 412/2012 Z.z.) štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie zákonom ustanovenej lehoty, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb (ods. 1). Právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda (ods. 2).

Právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci podľa čl. 46 ods. 3 Ústavy SR nie je absolútne, ale podlieha zákonným obmedzeniam upravujúcim predpoklady na jeho priznanie v zmysle čl. 51 ods. 1 Ústavy SR (napríklad uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 467/08 zo dňa 16.12.2008). V prípade splnenia zákonných podmienok sa štát nemôže svojej zodpovednosti za škodu zbaviť.

Pre vyvodenie zodpovednosti za škodu voči štátu v zmysle zákonov č. 58/1969 Zb. a č. 514/2003 Z.z. musia byť kumulatívne splnené nasledovné podmienky:

- nezákonné rozhodnutie a nesprávny úradný postup orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci,
- vznik ujmy (majetkovej alebo nemajetkovej),
- príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím a nesprávnym úradným postupom orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci na jednej strane a vzniknutou ujmovou na druhej strane.

Kumulatívnosť splnenia uvedených podmienok má za následok, že čo ak len jedna z nich nie je splnená, nemožno voči štátu vyvodiť zodpovednosť za škodu podľa zákonov č. 58/1969 Zb. a č. 514/2003 Z.z.

K nároku navrhovateľa na náhradu škody a náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej nezákonným rozhodnutím o vznesení obvinenia podľa zákona č. 58/1969 Zb.

Ako už bolo uvedené, uznesenie Ministerstva vnútra SR, Úradu inšpekčnej služby Policajného zboru, Inšpekčného odboru Bratislava č. UIS-115/IBA-PO-2004 zo dňa 11.6.2004 o vznesení obvinenia bolo vydané za účinnosti zákona č. 58/1969 Zb., preto sa na náhradu škody a náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej uvedeným nezákonným rozhodnutím vzťahuje zákon č. 58/1969 Zb. (§ 27 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z.). Navrhovateľ je aktívne vecne legitimovaný na podanie návrhu na začatie konania,

pretože bol účastníkom trestného konania v procesnom postavení obvineného, a teda je nositeľom oprávnení vyplývajúcich z hmotnoprávneho predpisu (§ 2 zákona č. 58/1969 Zb.).

Základným predpokladom zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím je využitie riadneho opravného prostriedku účastníkom konania proti rozhodnutiu, ktoré bolo neskôr zrušené pre jeho nezákonnosť (§ 1, § 3 zákona č. 58/1969 Zb.). Pre správnu interpretáciu tohto ustanovenia nestačí vychádzať len z jeho jazykového znenia, teda z doslovného gramatického výkladu, ale je nevyhnutné uplatniť výklad systematický a teleologický.

Nárok na náhradu škody spôsobenej začatím a vedením trestného stíhania, ktoré neskončilo právoplatným odsúdením je špecifickým prípadom zodpovednosti štátu podľa zákona č. 58/1969 Zb. účinného do 30.6.2004. Súdna judikatúra dôvodila, že zmyslu právnej úpravy zodpovednosti štátu za škodu zodpovedá, aby každá majetková ujma spôsobená nesprávnym či nezákonným zásahom štátu proti občanovi (fyzickej osobe) bola odčinená. Systematickým a logickým extenzívnym výkladom dospela k záveru, že ak došlo k zastaveniu trestného stíhania alebo k oslobodeniu spod obžaloby, treba s prihliadnutím na konkrétne okolnosti a dôvody vychádzať z toho, že občan čin nespáchal a že trestné stíhanie proti nemu nemalo byť začaté. Nárok na náhradu škody spôsobenej začatím trestného stíhania sa posudzuje ako nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím (napríklad rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 1 Cz 6/1990 zo dňa 23.2.1990 publikovaný pod č. 35 v Zbierke súdnych rozhodnutí a stanovísk, ročník 1991, rozsudok Najvyššieho súdu SR zo dňa 28.6.1993 sp. zn. 1 Cdo 53/1993 publikovaný pod č. 70 v Zbierke rozhodnutí a stanovísk súdov Slovenskej republiky ročník 1994). Rozhodujúcim meradlom opodstatnenosti (zákonosti) začatia (vedenia) trestného stíhania je neskorší výsledok trestného konania.

Z ustálenej súdnej judikatúry teda vyplýva, že ten, proti komu bolo trestné stíhanie zastavené alebo ten, kto bol spod obžaloby oslobodený, má zásadné právo na náhradu škody spôsobenej uznesením o vznesení obvinenia (napríklad R 35/1991). Treba s prihliadnutím na konkrétne okolnosti a dôvody vychádzať z toho, že občan čin nespáchal a že trestné stíhanie proti nemu nemalo byť začaté. Nárok na náhradu škody spôsobenej začatím trestného stíhania sa posudzuje ako nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, pričom rozhodujúcim meradlom opodstatnenosti začatia (vedenia) trestného stíhania je neskorší výsledok trestného konania. Takéto právo však nemá ten, kto si vznesenie obvinenia zaviniť sám a kto bol spod obžaloby oslobodený alebo proti komu bolo trestné stíhanie zastavené len preto, že nie je za spáchaný trestný čin trestne zodpovedný, alebo že mu bola udelená milosť alebo že trestný čin bol amnestovaný (napríklad rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7 Cdo 145/2011 zo dňa 12.12.2012).

Voči navrhovateľovi bolo uznesením č. UIS-115/IBA-PO-2004 zo dňa 11.6.2004 vznesené obvinenie pre trestný čin pytlactva podľa § 181d ods. 1 TZ, pretože navrhovateľ ulovil srnu v čase jej ochrany (srnu si pomýlil s líškou). Navrhovateľ podal proti uzneseniu o vznesení obvinenia sťažnosť, ktorú Vyššia vojenská prokuratúra zamietla uznesením č. VPt 132/04-3 zo dňa 30.7.2004, a prokurátor podal voči nemu obžalobu. Navrhovateľ bol rozsudkom Okresného súdu Bratislava III č. k. 2T/142/04-330 zo dňa 14.6.2012, ktorý nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 13.8.2012, oslobodený spod obžaloby, pretože skutok nie je trestným činom. V tejto súvislosti je potrebné zohľadniť aj skutočnosť, že navrhovateľ skutok bezprostredne po tom, ako sa stal, oznámil predsedovi Poľovníckeho združenia Čandal Tureň a zvieru odovzdal poľovnímu hospodárovi. Skutok oznámil aj ďalším dvom poľovníkom, ktorí sa v tom čase nachádzali v lese. Trestný súd poukázal na závery znaleckého dokazovania, v zmysle ktorých mohla srna nepozorovane ležať za stromami v strede palebného priestoru, po vyrušení zvukom a pohybom prichádzajúcej líšky sa mohla začať dvíhať zo svojho ležoviska a ukázala sa v palebnom priestore. Mohli nastať dve verzie v čase výstrelu: 1. líška prebieha palebným priestorom, padne hodená rana po ktorej líška nebola zasiahnutá, ale bola postrelená a odbieha z nástrelu a zároveň bola smrteľne zranená srna, ktorá sa ukázala spoza stromov, 2. lovec po zjavení sa pohybu zvere s podobnou farbou srsti v palebnom priestore, vypálil impulzívnu ranu a strelil srnu, líška prebehla palebným priestorom až po rane, čo lovec nezaregistroval, lebo bol ohlušený výstrelom a videl len odbiehajúcu líšku. Trestný súd dospel k záveru, že nemožno urobiť jednoznačný záver, že sa vôbec stal skutok, ktorý je uvedený v obžalobe, preto navrhovateľa oslobodil. Úmysel (priamy alebo nepriamy) alebo nedbanlivosť (vedomá alebo nevedomá) ako subjektívnu stránku trestného činu posudzuje súd v trestnom konaní, neposudzuje ich súd v občianskom súdnom konaní prerokúvajúcí nároky podľa zákonov č. 58/1969 Zb. a č. 514/2003 Z.z. Trestný súd v právoplatnom a vykonateľnom oslobodzujúcom rozsudku neuviedol, žeby navrhovateľ

minimálne nedbanlivostným konaním spáchal trestný čin, prípadne zapríčinil vznesenie obvinenia. Súd v občianskom súdnom konaní je viazaný rozhodnutím súdu v trestnom konaní podľa § 135 ods. 1 OSP.

Súd na základe uvedeného dospel k záveru, že uznesenie č. UIS-115/IBA-PO-2004 zo dňa 11.6.2004 o vznesení obvinenia voči navrhovateľovi pre trestný čin pytliactva je v dôsledku jeho oslobodenia spod obžaloby rozhodnutím nezákonným; zároveň bola splnená zákonná podmienka vyplývajúca z § 3 zákona č. 58/1969 Zb. spočívajúca vo využití riadneho opravného prostriedku proti nezákonnému rozhodnutiu (navrhovateľ podal proti uzneseniu o vznesení obvinenia sťažnosť). Inými slovami, je splnená prvá podmienka pre vyvodenie zodpovednosti za škodu voči štátu, a to nezákonné rozhodnutie o vznesení obvinenia voči navrhovateľovi pre trestný čin pytliactva.

V súvislosti s trestným stíhaním vznikli navrhovateľovi náklady na trovy obhajoby. Nešlo o nutnú obhajobu, preto sa výška trov obhajoby spravuje ustanoveniami vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len vyhláška). V zmysle čl. 50 ods. 3 Ústavy SR je právom obvineného obhajovať sa v trestnom konaní sám alebo prostredníctvom obhajcu. Zabezpečenie práva obvineného na obhajobu je súčasťou práva na spravodlivý proces; uvedené právo neplynie len z ochrany jednotlivca, ale aj zo záujmu štátu na zistení pravdy. Formuláciou čl. 50 ods. 3 sa kladie dôraz na zaručenie práv obvineného od okamihu vznesenia obvinenia (napríklad III. ÚS 41/2001, II. ÚS 34/99, II. ÚS 8/96, II. ÚS 34/99). Právo obvineného obhajovať sa prostredníctvom obhajcu je zaručené s rozdielnou intenzitou v závislosti od toho, či sa obvinenému zaručuje právo na nutnú obhajobu alebo či sa upravuje ako právo na zvoleného obhajcu. Nutná obhajoba predstavuje osobitnú ochranu v trestnom konaní. Jej základom je štátom zaručená právna pomoc poskytovaná obhajcom ustanoveným bez zreteľa na želanie obvineného mať obhajcu. Obhajoba zvoleným obhajcom predstavuje všeobecnú formu právnej pomoci v trestnom konaní. Štát nemá povinnosť ju zabezpečiť, ale má povinnosť rešpektovať rozhodnutie oprávnenej osoby dať sa zastupovať zvoleným obhajcom (II. ÚS 34/99). Tomuto ústavnému právu obvineného zvoliť si obhajcu zodpovedá aj povinnosť štátu, ktorého orgán spôsobil obvinenému škodu nezákonným rozhodnutím, nahradiť trovy obhajoby, ktoré mu vznikli v súvislosti s nezákonným trestným stíhaním. Ústava SR v čl. 50 ods. 3 ani v čl. 51 ods. 1 nezužuje obhajobu obvineného len na prípady nutnej obhajoby, ale umožňuje obvinenému zvoliť si podľa svojho uváženia obhajcu aj v trestnej veci, v ktorej nejde o nutnú obhajobu. Vychádzajúc z uvedeného pri priznávaní náhrady škody spočívajúcej vo vynaložených trovách obhajoby nemožno a priori vylúčiť náhradu trov obhajoby v trestných veciach, v ktorých si obvinený sám zvolil obhajcu, a zamerať sa výlučne na prípady nutnej obhajoby. Z uvedených dôvodov súd nepostupoval podľa rozsudku Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 8Co/204/2012, na ktorý poukazoval odporca.

Navrhovateľ si uplatnil náklady na trovy obhajoby v sume 1.111,50 €, no preukázal len zaplatenie trov obhajoby svojmu právnomu zástupcovi v sume 701,72 € dňa 21.9.2012 (výpis z účtu obhajcu navrhovateľa JUDr. Stanislava Jakubčíka). Čestné prehlásenie navrhovateľa ani jeho právneho zástupcu nemôže nahradiť účtovný doklad preukazujúci zaplatenie zvyšnej sumy trov obhajoby 409,78 €. Čestné vyhlásenie môže nahradiť dôkazný prostriedok len v správnom konaní podľa § 39 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov, nie v občianskom súdnom konaní. Preukaznú silu nemá ani samotná príkazná zmluva o poskytnutí právnej pomoci zo dňa 13.9.2004, pretože je v nej upravená len zmluvná odmena za prevzatie veci v sume 341,90 € (10.300,- Sk) a zmluvná odmena za jeden úkon právnej pomoci v sume 66,39 € (2.000,- Sk). Ako bolo uvedené, v prípade, že nejde o nutnú obhajobu, sa nahrádzajú trovy obhajoby v zmysle vyhlášky a nie zmluvná odmena. Súd dospel k záveru, že navrhovateľ nepreukázal zaplatenie trov obhajoby v sume 409,78 €. Inými slovami, je splnená druhá podmienka na vyvodenie zodpovednosti voči štátu podľa zákona č. 58/1969 Zb., a to existencia majetkovej ujmy (škody) v sume 701,72 €.

Podľa názoru súdu je splnená aj podmienka existencie príčinnej súvislosti medzi nezákonným rozhodnutím o vznesení obvinenia a trovami obhajoby, ktoré navrhovateľ vynaložil v súvislosti s jeho trestným stíhaním. Nebyť trestného stíhania, navrhovateľ by si v súvislosti s ním ne zvolil obhajcu a nevynaložil by na svoju obhajobu trovy.

Vychádzajúc z uvedených skutočností sú splnené všetky tri podmienky pre vyvodenie zodpovednosti voči štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím o vznesení obvinenia. Súd preto odporcu zaviazal na náhradu škody navrhovateľovi v sume 701,72 € a vo zvyšku nároku na náhradu škody

(409,78 €) návrh zamietol ako nedôvodný, pretože navrhovateľ nepreukázal, žeby zvýšnú sumu zaplatil svojmu právnomu zástupcovi za obhajobu v trestnom konaní.

Nezákonné rozhodnutie o vznesení obvinenia bolo vydané za účinnosti zákona č. 58/1969 Zb., preto sa aj náhrada nemajetkovej ujmy v súvislosti s nezákonným rozhodnutím spravuje ustanoveniami tohto zákona. Zákon č. 58/1969 Zb. osobitne neupravuje náhradu nemajetkovej ujmy, a teda je potrebné aplikovať čl. 5 ods. 5 Dohovoru, ktorý však viaže zaplatenie náhrady nemajetkovej ujmy na nezákonné zatknutie, zadržanie alebo iné nezákonné pozbavenie osobnej slobody. Navrhovateľ nebol v trestnej veci, ktorá je predmetom tohto konania, väzobne stíhaný, ani inak pozbavený osobnej slobody, preto mu náhrada nemajetkovej ujmy v súvislosti s nezákonným rozhodnutím o vznesení obvinenia podľa čl. 5 ods. 5 Dohovoru nepatrí. Rovnako mu nepatrí ani podľa čl. 46 ods. 3 Ústavy SR, pretože svojho práva na náhradu nemajetkovej ujmy sa mohol domáhať len v intenciách zákona č. 58/1969 Zb. (ktorý náhradu nemajetkovej ujmy neupravuje), tak ako to predpokladá ustanovenie čl. 51 ods. 1 Ústavy SR. Z uvedeného dôvodu súd zamietol návrh navrhovateľa na náhradu nemajetkovej ujmy v dôsledku nezákonného uznesenia o vznesení obvinenia voči nemu pre trestný čin pytlactva ako nedôvodný.

K náhrade nemajetkovej ujmy podľa zákona č. 514/2003 Z.z. spôsobenej nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Bratislava III v konaní vedenom pod sp. zn. 2T/142/2004

Navrhovateľ namieta aj nesprávny úradný postup spočívajúci v prieťahoch v konaní sp. zn. 2T/142/2004 vedenom pred Okresným súdom Bratislava III, ktoré trvalo od podania obžaloby dňa 20.9.2004 do právoplatnosti oslobodzujúceho rozsudku dňa 13.8.2012, teda takmer osem rokov. V priebehu tohto konania Okresný súd Bratislava III rozhodol trestným rozkazom a v poradí prvým rozsudkom, ktorými uznal navrhovateľa vinným zo spáchania trestného činu pytlactva. Až v poradí druhým rozsudkom súd oslobodil navrhovateľa spod obžaloby, pretože skutok nie je trestným činom.

Dôvodnosť dĺžky konania je potrebné posudzovať z hľadiska konkrétnych okolností prípadu a z hľadiska celkovej dĺžky konania, správania sa účastníkov konania aj kompetentného orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci.

Existenciu nemajetkovej ujmy spôsobenej prieťahmi v konaní je podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len EŠLP) namieste v zásade prezumovať. EŠLP zároveň akceptuje, že v niektorých prípadoch môže dĺžka konania spôsobiť len nepatrnú, prípadne žiadnu nemajetkovú ujmu (napríklad rozsudok veľkého senátu vo veci K. proti F. zo dňa 29.3.2006, č. sťažnosti 64890/01; rozsudok vo veci G. V. a K. V. N. V. proti D. zo dňa 10.6.2008, č. sťažnosti 33729/06).

Príčinná súvislosť medzi prieťahmi v konaní a vznikom nemajetkovej ujmy je zrejmá zo samotnej povahy prieťahov, preto nepotrebuje bližšie objasňovanie (napríklad uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6 Cdo 193/2011 zo dňa 25.4.2012). Trestné stíhanie navrhovateľa sa právoplatne skončilo dňa 13.8.2012 oslobodením spod obžaloby, teda pred nadobudnutím účinnosti zákona č. 412/2012 Z.z. Tento zákon s účinnosťou od 1.1.2013 zaviedol povinnosť súdu vychádzať pri rozhodovaní o náhrade nemajetkovej ujmy spôsobenej prieťahmi z rozhodnutia Ústavného súdu SR alebo predsedu súdu o prieťahoch v konaní. Zákon č. 412/2012 Z.z. nezaviedol žiadne osobitné prechodné ustanovenia účinné od 1.1.2013, preto je potrebné postupovať podľa všeobecného prechodného ustanovenia § 27 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z., v zmysle ktorého zodpovednosť za škodu spôsobenú rozhodnutiami, ktoré boli vydané pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona a za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona, sa spravuje doterajšími predpismi. Keďže zákon č. 514/2003 Z.z. v čase skončenia trestného stíhania navrhovateľa (13.8.2012) nevyžadoval na priznanie nároku na náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej prieťahmi v konaní rozhodnutie Ústavného súdu SR alebo rozhodnutie predsedu príslušného súdu o prieťahoch, nemožno priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v tejto časti podmieňovať uvedenými rozhodnutiami.

Navrhovateľ aj svedkyňa K. H. uviedli, že v dôsledku trvania trestného konania stratil hobby - poľovníctvo - a v súčasnosti sa venuje len rybárstvu. Znížil sa jeho príjem, keď opustil prácu policajta a v súčasnosti pracuje v novinovom stánku. Stratil priateľov z oblasti poľovníctva. Dočasne sa zhoršili aj jeho vzťahy v rodine, hrozil im rozvod, no vzhľadom na starostlivosť o deti, sa snažili s manželkou manželstvo udržať.

Navrhovateľ bol v čase trestného konania nervózny, podráždený a bolo ťažké s ním komunikovať. Deti citlivejšie vnímali správanie navrhovateľa v čase jeho trestného stíhania.

Pri určení výšky nemajetkovej ujmy súd vychádzal z ustálenej judikatúry ESLP vo veciach K. (citovaný vyššie), V. proti F. (rozsudok veľkého senátu zo dňa 29.3.2006, č. sťažnosti 64886/01), Y. Q. proti F. (rozsudok veľkého senátu zo dňa 29.3.2006, č. sťažnosti 64897/01), I. G. č. 1 proti F. (rozsudok veľkého senátu zo dňa 29.3.2006, č. sťažnosti 64705/01), I. G. č. 2 proti F. (rozsudok veľkého senátu zo dňa 29.3.2006, č. sťažnosti 65102/01), I. K. O. D. proti F. (rozsudok veľkého senátu zo dňa 29.3.2006, č. sťažnosti 65075/01), G. a A. D. proti F. (rozsudok veľkého senátu zo dňa 29.3.2006, č. sťažnosti 62361/00), podľa ktorých priemerná výška náhrady nemajetkovej ujmy je 1.000,- € až 1.500,- € za rok trvania konania, v ktorom sa vyskytli prieťahy. Súd vychádzal zo sumy 1.000,- € za rok trvania konania. Základnú čiastku možno zvýšiť, ak je predmet konania pre navrhovateľa významný (pôjde napríklad o pracovné spory, zdravie a život osôb, sociálne dávky a konanie o osobnom stave). Na druhej strane možno základnú čiastku znížiť s ohľadom na správanie sa navrhovateľa, ak má predmet konania z hľadiska finančného dopadu pre navrhovateľa malý význam, v súvislosti so životnou úrovňou v krajine, ak sa navrhovateľ na vnútroštátnej úrovni domohol konštatovania porušenia jeho práv a priznania určitej finančnej náhrady. Navrhovateľ sa na vnútroštátnej úrovni doposiaľ nedomohol finančnej náhrady v súvislosti s prieťahmi v trestnom konaní (napríklad na Ústavnom súde SR).

Za osemročné trestné konanie, v ktorom sa vyskytli prieťahy, patrí podľa judikatúry ESLP náhrada nemajetkovej ujmy za jeden rok konania v sume 1.000,- €. V tomto prípade, by navrhovateľovi patrila náhrada nemajetkovej ujmy v sume 8.000,- €. Nemožno však nechať bez povšimnutia, že hlavné pojednávania pred Okresným súdom Bratislava III boli odročované aj pre neprítomnosť navrhovateľa a jeho obhajcu (8.11.2005, 21.3.2006, 20.6.2006, 11.9.2007) a pre neprítomnosť svedka G.. D. V. (14.6.2005, 22.9.2005, 27.4.2006, 20.6.2006). Spis sa nachádzal jeden rok, sedem mesiacov a 15 dní u znalcov, resp. znaleckej organizácie, a dva mesiace na odvolacom súde. Predĺženie súdneho konania, ktoré vzniklo v súvislosti s neprítomnosťou uvedených osôb na hlavných pojednávaniach a v súvislosti s vypracúvaním znaleckých posudkov, nie sú v priamej príčinnej súvislosti s nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Bratislava III. Z uvedeného dôvodu súd znížil náhradu nemajetkovej ujmy o jednu polovicu na sumu 4.000,- € pre neprítomnosť navrhovateľa a jeho obhajcu na hlavných pojednávaniach a pre obdobie, v ktorom bol spis u súdnych znalcov a znaleckej organizácie. Takto zníženú sumu ďalej znížil o jednu štvrtinu pre neprítomnosť svedka G.. D. V. na hlavných pojednávaniach, teda na sumu 3.000,- €. Výslednú sumu náhrady nemajetkovej ujmy 3.000,- € súd považuje za primeranú okolnostiam prípadu a osobe navrhovateľa. Súd určil dlhšiu lehotu na plnenie ako je zákonná trojdňová lehota vzhľadom na vyššiu sumu priznanej náhrady.

Zvyšnú sumu náhrady nemajetkovej ujmy súd nepovažuje za dôvodnú, a preto v tejto časti návrh na začatie konania zamietol.

Súd navrhovateľovi nepriznal zo žalovaných súm ani úroky z omeškania, pretože podľa jeho názoru sa štát môže dostať do omeškania až po márnom uplynutí lehoty na plnenie, ktoré bolo priznané oprávnenej osobe právoplatným a vykonateľným rozsudkom vo veci samej. V predmetnej právnej veci ešte rozsudok nenadobudol právoplatnosť ani vykonateľnosť, preto sa odporca nemohol dostať do omeškania s plnením, ktoré bolo navrhovateľovi priznané týmto rozsudkom.

O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 2 OSP (priznaná náhrada majetkovej ujmy v sume 701,72 €) a podľa § 142 ods. 3 OSP (priznaná náhrada nemajetkovej ujmy v sume 3.000,- €).

V časti náhrady majetkovej ujmy (škody) v sume 701,72 € súd žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania podľa § 142 ods. 2 OSP, pretože navrhovateľ mal úspech len čiastočný (navrhovateľ mal úspech 63,13 % k celku, odporca mal úspech 36,87 % k celku; čistý úspech navrhovateľa predstavuje 26,26 % ako rozdiel medzi 63,13 % a 36,87 %).

Pri náhrade nemajetkovej ujmy v sume 3.000,- € súd určil základnú sadzbu tarifnej odmeny podľa § 10 ods. 1 vyhlášky; hodnota sporu v tejto časti predstavuje sumu 3.000,- €, potom základná sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby je 121,17 €. Celková suma náhrady trov konania pozostáva z nasledovných úkonov právnej služby a zaplateného súdneho poplatku:

- prevzatie a príprava veci dňa 8.10.2013 - 121,17 € (§ 13a ods. 1 písm. a/ vyhlášky),

- písomné podanie na súd: návrh na začatie konania zo dňa 14.7.2014 - 121,17 € (§ 13a ods. 1 písm. c/ vyhlášky),
- účasť na pojednávaní dňa 28.10.2015 od 10.30 hod. do 11.20 hod. - 121,17 € (§ 13a ods. 1 písm. d/ vyhlášky),
- účasť na pojednávaní dňa 9.12.2015 od 10.30 hod. do 11.20 hod. - 121,17 € (§ 13a ods. 1 písm. d/ vyhlášky),
- účasť na pojednávaní dňa 24.2.2016 od 12.30 hod. do 13.20 hod. - 121,17 € (§ 13a ods. 1 písm. d/ vyhlášky),
- režijný paušál v roku 2013: 1 x 7,81 € = 7,81 € (§ 15 písm. a/ vyhlášky),
- režijný paušál v roku 2014: 1 x 8,04 € = 8,04 € (§ 15 písm. a/ vyhlášky),
- režijný paušál v roku 2015: 2 x 8,39 € = 16,78 € (§ 15 písm. a/ vyhlášky),
- režijný paušál v roku 2016: 1 x 8,58 € = 8,58 € (§ 15 písm. a/ vyhlášky),
- daň z pridanej hodnoty 20% zo sumy 647,06 € = 129,41 € (§ 18 ods. 3 vyhlášky),
- zaplatený súdny poplatok v sume 20,- €.

Súd nepriznal navrhovateľovi náhradu trov konania za žiadosť o predbežné prerokovanie nároku adresovanú Ministerstvu spravodlivosti SR, pretože je toho názoru, že súdne konanie začína doručením návrhu na súd, preto všetky jeho úkony pred podaním návrhu nie sú trovami súdneho konania podľa § 137 a nasl. OSP.

Súd nepriznal navrhovateľovi náhradu trov konania ani za písomné podanie na súd zo dňa 10.12.2015, ktorým na základe výzvy súdu na pojednávaní dňa 9.12.2015 predložil účtovný doklad preukazujúci zaplataenie trov obhajoby v sume 701,72 €, pretože tento účtovný doklad ako dôkaz preukazujúci jeho nárok mal byť prílohou návrhu na začatie konania (§ 79 ods. 2 OSP). Trovy vynaložené na jeho neskoršie predloženie na základe výzvy súdu už nie sú účelne vynaložené a navrhovateľ ich musí znášať sám.

Platobným miestom pre náhradu trov konania navrhovateľovi je jeho právny zástupca (§ 149 ods. 1 OSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na Okresnom súde Bratislava I.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 OSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov.